

Sygn. akt II Ca 818/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Elżbieta Sobolewska-Hajbert (spr.)

Sędziowie: Sędzia SO Dorota Stawicka-Moryc

Sędzia SR del. Katarzyna Adamska

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa I. D.

przeciwko T. D. i R. J.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu

z dnia 30 stycznia 2015r.

sygn. akt I C 988/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz każdego z pozwanych po 2700 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Sobolewska-Hajbert Dorota Stawicka-Moryc Katarzyna Adamska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków w pkt I oddalił powództwo I. D. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, w pkt II zasądził od powódki na rzecz pozwanego T. D. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w pkt III zasądził od powódki na rzecz pozwanego R. J. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

I. D. jest właścicielką nieruchomości gruntowej – działki nr (...), położonej w miejscowości K., obręb K. – K., gmina Ż. o pow. 0,0387 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Nieruchomość obciążona jest hipoteką umowną w kwocie 2.000.000 zł ustanowioną na rzecz wierzyciela T. D. celem zabezpieczenia wierzytelności z umowy pożyczki z dnia 27 lipca 2010 r. oraz umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. i aneksu do niej z dnia 1 marca 2011 r., jednocześnie nieruchomość została

obciążona hipoteką umowną o tej samej wysokości i z tego samego tytułu prawnego na rzecz wierzyciela hipotecznego R. J.. Z uwagi na istniejącą między małżonkami umowę o rozdzielności majątkowej nieruchomości została przez I. D. nabyta do majątku osobistego.

Na podstawie pisemnej umowy pożyczki z podpisami notarialnie poświadczonymi zawartej w dniu 27 lipca 2010 r. w K. pomiędzy T. D. i R. J. jako pożyczkodawcami a spółką działającą pod firmą (...) spółka z o.o. z siedzibą w O. poprzez Prezesa Zarządu P. D. jako pożyczkobiorcę pożyczkodawcy każdy z osobna pożyczycieli pożyczkobiorcy kwoty po 1.800.000 zł, zaś pożyczkobiorca zobowiązał się zwrócić wskazane kwoty, powiększone o wynagrodzenie w wysokości po 90.000 zł dla każdego pożyczkodawcy w terminie 3 miesięcy, tj. do dnia 27 października 2010 r. W przypadku braku zwrotu pożyczki zastrzeżono odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie za cały okres opóźnienia.

Uchwałą z 25 października 2010 r. powołano K. G. na pełnomocnika spółki. W dniu 27 października 2010 r. została zawarta w formie pisemnej umowa przejęcia długu pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. reprezentowaną przez pełnomocnika K. G. jako dłużnikiem a P. D. jako przejmującym dług oraz T. D. i R. J. jako wierzycielami. Przedmiotem przejęcia były wierzytelności T. D. i R. J. wobec (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. na podstawie umowy pożyczki z dnia 27 lipca 2010 r. Przejmujący dług zobowiązał się zapłacić wierzycielom powyższe długi wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP naliczanymi do dnia spłaty całej należności, w terminie najdalej do dnia 3 maja 2011 r. W pkt 3 przedmiotowej umowy strony postanowiły, że zabezpieczeniem zwrotu należnych wierzycielom kwot będzie poręczenie udzielone przez dłużnika oraz hipoteki kaucyjne do kwoty 2.000.000 zł ustanowione na rzecz T. D. i R. J. przez I. D. na nieruchomości położonej w miejscowości K., objętej księgą wieczystą (...).

Na podstawie aneksu nr (...) z dnia 1 marca 2011 r. do umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. sporządzonego w formie pisemnej strony postanowiły, że zabezpieczeniem zwrotu należnych wierzycielom kwot będą m.in. hipoteki (bez wskazania, że będą to hipoteki kaucyjne, jak miało to miejsce w pierwotnej treści umowy) do kwoty 2.000.000 zł ustanowione przez I. D. na jej nieruchomości, pozostawiając w mocy pozostałe postanowienia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. Pełnomocnik spółki (...) podpisał w imieniu spółki jedynie umowę przejęcia długu z dnia 27 października 2010 r. i aneks nr (...) z dnia 1 marca 2011 r.

Aktem notarialnym z dnia 1 kwietnia 2011 r. nr rep (...) sporządzonym przed notariuszem K. D. I. D. udzieliła swojemu mężowi P. D. pełnomocnictwa do:

- ustanawiania hipotek do dowolnej kwoty na nieruchomości gruntowej działce numer (...), położonej w miejscowości K., obręb K. – K., gmina Ż. o pow. 0,0387 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), na rzecz T. D. oraz R. J. dla zabezpieczenia spłaty wierzytelności wynikających z umów pożyczek, które zostaną lub już zostały udzielone pełnomocnikowi, w tym do podpisywania aktów notarialnych – oświadczeń o ustanowieniu hipoteki, a także wszelkich aneksów do nich,
- do reprezentowania mocodawczyni przed sądem w przedmiocie wpisu hipotek, w tym do składania wniosków do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków IV Wydział Ksiąg Wieczystych o wpis ustanowionej przez pełnomocnika hipoteki w dziale IV księgi wieczystej,
- odbioru wszelkiej korespondencji, przesyłek, oraz składania wniosków i podań, celem realizacji niniejszego pełnomocnictwa,
- wszelkich innych działań faktycznych i prawnych, jakie okażą się konieczne i niezbędne w związku z realizacją tego pełnomocnictwa.

W dniu 6 kwietnia 2011 r. w kancelarii notarialnej w W. k. K. przed asesorem notarialnym W. K., zastępcą notariusza J. K., powołując się na pełnomocnictwo żony P. D. złożył oświadczenie o ustanowieniu na nieruchomości stanowiącej własność I. D., objętej księgą wieczystą nr (...) hipoteki do kwoty 2.000.000 zł w celu zabezpieczenia spłaty do 30 maja 2011 r. pożyczki w kwocie 1.800.000 zł, wynikającej z umowy pożyczki z dnia 27 lipca 2010 roku zawartej pomiędzy T.

D. i R. J. a spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. oraz umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. i aneksu z dnia 1 marca 2011 r., a także w celu zabezpieczenia spłaty odsetek kapitałowych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz kosztów dochodzenia należności, wynikających z powołanych wyżej umów na rzecz T. D. oraz w tej samej wysokości na rzecz R. J.. P. D. w akcie notarialnym wniósł o wpisanie hipotek w księdze wieczystej nr (...). W dniu 4 maja 2011 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych dokonał wpisu zgodnie z wnioskiem P. D..

Wezwaniami do zapłaty z dnia 11 marca 2013 r. pełnomocnik T. D. oraz R. J. wezwał I. D. jako dłużnika rzeczowego do zapłaty kwot po 2.000.000 zł, której zabezpieczenie stanowi hipoteka umowna na nieruchomości I. D.. W odpowiedzi na powyższe wezwanie I. D. zarzuciła, że dopiero na podstawie tego pisma i uzyskanych od P. D. informacji poznała całokształt okoliczności stanowiących podstawę faktyczną i prawną wezwań, stwierdzając zarazem, że w jej ocenie ustanowienie hipotek nastąpiło niezgodnie z prawem i wbrew jej woli, jednocześnie zarzucając, iż ustanowienie hipotek zostało dokonane przy przekroczeniu zakresu pełnomocnictwa udzielonego P. D. oraz w wykonaniu nieważnej umowy przejęcia długu. Wniosła tym samym, aby odpowiedź na wezwanie traktować jako uchylenie się od oświadczenia od ustanowieniu hipotek.

(...) spółka z o.o. z siedzibą w O. stanowi podmiot zarejestrowany przez Sąd Rejonowy w Opolu VIII Wydział Gospodarczy KRS w rejestrze przedsiębiorców pod numerem KRS (...). Od 28 listopada 2008 r. prezesem zarządu spółki pozostaje P. D.. W dniu 21 kwietnia 2011 r. dokonano wpisu I. J. jako wiceprezesa zarządu, a 10 sierpnia 2011 r. wykreślono go ze składu zarządu. Wniosek został złożony do Sądu Rejonowego w Opolu w dniu 14 kwietnia 2011 r., a jego podstawę stanowił protokół Zgromadzenia Zarządu (...) spółka z o.o. z siedzibą w O. z 15 października 2010 r., na którym powzięto uchwałę o odwołaniu I. J.. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Opolu oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki z uwagi na fakt, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

W akcie notarialnym z dnia 18 maja 2012 r. P. D. złożył oświadczenie, że na podstawie umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. przejął, za zgodą wierzycieli, długi spółki (...) spółka z o.o. z siedzibą w O. wynikające z umów pożyczek zawartych dnia 27 lipca 2010 r. wobec T. D. i R. J.. Oświadczył również, że według stanu na dzień 18 maja 2012 r. jego zadłużenie wobec T. D. wynosi 1.440.000,00 zł z tytułu pożyczki oraz kwotę 706.870,25 zł z tytułu odsetek od pożyczki. Pożyczkobiorca oświadczył, że opisany dług uznaje w całości, zaś cały dług w kwocie 2.146.870,25 zł jest wymagalny. P. D. oświadczył zarazem, że dług o tej samej wysokości i na tej samej podstawie obciąża go względem wierzyciela R. J.. P. D. w przedmiotowym akcie notarialnym zobowiązał się do zapłaty wierzycielom kwot należności głównej do dnia 22 maja 2012 r., zaś kwot odsetek do dnia 25 maja 2012 r., poddając się w tym zakresie egzekucji. Postanowieniem z dnia 16 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci opisanego powyżej aktu notarialnego.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Uzasadniając orzeczenie Sąd Rejonowy wskazał, iż za bezsporny należało uznać fakt ustanowienia hipotek umownych przez P. D. do kwoty po 2.000.000 zł na rzecz T. D. i R. J. na nieruchomości położonej w K. należącej do I. D., jak również fakt udzielenia pożyczki przez T. D. i R. J. P. D.. Istota sporu sprowadzała się do ustalenia prawidłowości dokonania wpisu hipotek do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu pod nr KW (...).

Stosownie do treści art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia może żądać usunięcia niezgodności.

Wątpliwości podniesione przez powódkę sprowadzają się do tego, iż w jej ocenie pełnomocnictwo udzielone mężowi P. D. dotyczyło ustanowienia hipotek zabezpieczających spłatę wierzytelności wynikających z umów pożyczek, które zostaną lub już zostały udzielone pełnomocnikowi – P. D., podczas gdy ustanowienie hipotek w oświadczeniu z dnia

6 kwietnia 2011 r. służyło zabezpieczeniu wierzytelności z tytułu umów pożyczek dokonanych na rzecz (...) sp. z o.o. w dniu 27 lipca 2010 r.

Sąd Rejonowy zauważył jednak, że zakres pełnomocnictwa dotyczył zarówno umów już udzielonych pełnomocnikowi, jak i tych, które zostaną mu udzielone w przyszłości. Podstawą pełnomocnictwa jest oświadczenie woli reprezentowanego (mocodawcy), udzielenie pełnomocnictwa stanowi jego jednostronną czynność prawną, na której podstawie następuje przyznanie pełnomocnikowi prawa do reprezentowania mocodawcy, a więc do kreowania jego stosunków prawnych. Sąd Rejonowy wskazał, że niewątpliwie udzielenie pełnomocnictwa przez I. D. nastąpiło z inicjatywy P. D. i w jego interesie, zabezpieczać miało bowiem spłatę udzielonych przez T. D. i R. J. pożyczek. Taki cel przyświecał mocodawcy, co potwierdzone zostało zeznaniami, jakie złożyła na rozprawie. Nie sposób było w ocenie Sądu Rejonowego uznać za wiarygodne twierdzeń powódki, jakoby treścią pełnomocnictwa nie objęła ustanowienia hipoteki dla zabezpieczenia tych pożyczek. Powódka wskazała, że nie wiedziała o żadnych istniejących pożyczkach oraz zobowiązaniach męża, a udzielając pełnomocnictwa działała w zaufaniu do niego i nie interesowała się, czy obciążają go zobowiązania i w jakiej wysokości. Mimo tego w treści pełnomocnictwa wyraźnie zaznaczyła, że zabezpieczenie będzie dotyczyć pożyczek już udzielonych i co więcej aneksów do tych pożyczek. Za niewiarygodne uznał zatem Sąd Rejonowy to, iż nie podjęła ona starań o ustalenie, jakie pożyczki zostały dotychczas udzielone przez tych konkretnych wierzycieli na rzecz jej męża. Także twierdzenia powódki o braku świadomości odnośnie rzeczywistego celu udzielanego pełnomocnictwa nie zostały przez Sąd I instancji uznane za wiarygodne. Wskazywała ona, że nie rozmawiała z mężem o sprawach biznesowych, związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i nie знаła finansowej sytuacji spółki oraz sposobu jej reprezentacji, z drugiej zaś strony twierdziła, że ufała mężowi, gdyż przez 20 lat razem gromadzili majątek pochodzący z działalności gospodarczej.

Sąd Rejonowy za równie niewiarygodne uznał zeznania powódki w zakresie w jakim twierdziła, że o ustanowionym zabezpieczeniu dowiedziała się dopiero z wezwania do zapłaty wystosowanego przez wierzycieli w 2013 r. Wątpliwości budzi brak zainteresowania powódki sposobem wykorzystania pełnomocnictwa oraz fakt, że przez dwa lata go nie odwołała pomimo występującej jej zdaniem między małżonkami separacji faktycznej. Nadto z uwagi na jawność wpisu w księgach wieczystych przez cały czas poprzedzający otrzymanie wezwania powódka miała wgląd do treści działu IV księgi wieczystej prowadzonej dla swojej nieruchomości. Korespondencja sądowa kierowana była na wspólny adres powódki i jej męża, zaś podpis widniejący na potwierdzeniu odbioru zawiadomienia z dnia 4 maja 2011 r. o wpisaniu przedmiotowych hipotek znacząco odbiega od podpisu P. D. składanego na szeregu dokumentów, pozostaje natomiast z dużym prawdopodobieństwem tożsamy z podpisem I. D..

Tym samym w opinii Sądu Rejonowego całokształt okoliczności nakazuje przyjąć, że udzielone pełnomocnictwo zabezpieczać miało nie tylko pożyczki udzielone *expressis verbis* mężowi powódki, ale także wcześniej zaciągnięte przez niego w imieniu spółki wobec T. D. i R. J.. Dla oceny charakteru i zakresu udzielonego pełnomocnictwa miały znaczenie poczynione ustalenia dotyczące okoliczności towarzyszących udzieleniu pełnomocnictwa i ich jurydyczna ocena w świetle art. 65 k.c. Działanie P. D. w ocenie Sądu nie wyczerpywało dyspozycji art. 103 § 1 k.c. ani dyspozycji art. 104 k.c.

Sąd I instancji wskazał, że jak wynika z protokołu Zgromadzenia Zarządu (...) sp. z o.o. z dnia 15 października 2010 r., na którym powzięto uchwałę o odwołaniu I. J. z funkcji prokurenta spółki, a także protokół (...) sp. z o.o. z dnia 15 października 2010 r., na którym powołano z dniem 16 października 2010 r. wiceprezesa zarządu w osobie I. J., wspomniana spółka w dacie zawarcia umowy o przejęcie długu posiadała dwuosobowy zarząd. Dla bytności I. J. w składzie zarządu nie miał zaś znaczenia fakt ujawnienia tego w rejestrze dopiero w kwietniu 2011 r., gdyż wpis taki miał charakter deklaratoryjny, a jego nieujawnienie nie powodowało w żadnym wypadku nieskuteczności czy nieważności. Tym samym Sąd I instancji stwierdził, że faktyczny okres pełnienia przez I. J. funkcji wiceprezesa zarządu rozpoczął się z dniem jego wyboru przez Zgromadzenie Wspólników, tj. 16 października 2010 r. Świadek I. J. zeznał, że powodem jego rezygnacji z pełnienia tej funkcji w kwietniu 2011 r. była duża odpowiedzialność finansowa, nadto składane przez niego zeznania nie zaprzeczają temu, że w chwili zawierania umowy przejęcia długu był on członkiem zarządu.

Podsumowując, Sąd Rejonowy uznał, że brak było podstaw do przyjęcia, że w dniu 27 października 2010 r. w spółce (...) sp. z o.o. nadal działał jednoosobowy zarząd. Nie było więc podstaw do uznania umowy pożyczki za nieważną.

Na ocenę Sądu nie wpłynęła treść zeznań świadka P. D., Sąd I instancji przyjął bowiem, że świadek ten posiadał osobisty interes w wykazaniu, że umowa o przejęcie długu dotknięta była nieważnością, w związku z czym jego zeznania musiały podlegać szczególnej ocenie. Ustalenie nieważności umowy o przejęcie długu doprowadziłoby bowiem do zwolnienia go z zobowiązania wobec pozwanych. Nadto świadek ten jest mężem powódki, i pomimo deklarowanej przez nich separacji faktycznej nadal zamieszkuje wraz z nią. P. D. zaprzeczył, żeby świadomie sporządził dokument w postaci uchwały o wyborze I. J. z datą wsteczną i aby podpisywane przez niego dokumenty były antydatowane, tłumacząc to pobraniem z komputera wzoru opatrzonego wsteczną datą. Brak było także w ocenie Sądu Rejonowego podstaw do uznania, że działanie P. D. było jedynie próbą wywołania wobec osób trzecich przeświadczenia, że działał z zamiarem powołania drugiego członka zarządu, choć takiego zamiaru nie miał. Sąd Rejonowy uznał, że nie zaistniało tajne porozumienie między P. D. a I. J. w zakresie innym od ujawnionych skutków uchwały z 15 października 2010 r. Nie zachodziła w ocenie Sądu I instancji nieważność umowy o przejęcie długu z uwagi na jej pozorność i obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie II i III wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów w zakresie rozstrzygnięć sądu I instancji co do twierdzeń powódki o nieważności oświadczenia o ustanowieniu hipoteki:

art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, niezgodną z zasadami logicznego rozumowania, newszechstronną oraz sprzeczną z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie ocenę dowodów dotyczących okoliczności towarzyszących udzieleniu przez powódkę P. D. pełnomocnictwa z dnia 1 kwietnia 2011 r., rep. (...), tj.

a) bezzasadną odmowę wiarygodności spójnym i logicznym zeznaniom powódki zgodnie z którymi zamiarem towarzyszącym powódce w udzieleniu pełnomocnictwa było umocowanie P. D. do ustanowienia hipotek na zabezpieczenie umów pożyczek, które zostaną udzielone wyłącznie pełnomocnikowi, w sytuacji gdy okoliczność tę potwierdza literalne brzmienie pełnomocnictwa, jak również spójne z zeznaniami powódki zeznania P. D., zaś pozwani nie zaoferowali dowodów przeciwnych,

b) ocenę, że działanie powódki polegające na udzieleniu P. D. pełnomocnictwa oraz zachowanie powódki po udzieleniu pełnomocnictwa należy oceniać z uwzględnieniem miernika zwiększonej staranności, w sytuacji gdy udzielenie pełnomocnictwa nie nastąpiło w związku z prowadzoną przez powódkę działalnością gospodarczą, jak również z pominięciem szczególnych okoliczności towarzyszących udzieleniu pełnomocnictwa, tj. faktu udzielenia go mężowi, którego powódka miała podstawy darzyć szczególnym zaufaniem,

c) dowolną ocenę akt księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości powódki, poprzez uznanie, że fakt wcześniejszego ustanowienia przez P. D. działającego w imieniu powódki hipoteki na rzecz J. i A. B. dowodzi, że nieruchomość powódki stanowiła stałe zabezpieczenie interesów jej męża, a powódka działała w porozumieniu z mężem i miała wiedzę o prowadzonych przez niego interesach, w sytuacji gdy z treści umowy pożyczki z dnia 17 lutego 2010 r. zawartej pomiędzy małżonkami B. oraz P. D. wynika, że pożyczka udzielona została P. D. na cele prywatne, nie zaś w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, a tym bardziej związaną działalnością spółki (...) sp. z o.o., a nadto mimo iż zgodnie z zasadami logicznego rozumowania jednorazowe ustanowienie zabezpieczenia na nieruchomości powódki nie świadczy o stałym działaniu powódki oraz P. D.,

d) pominięcie okoliczności wynikających z zeznań P. D., logicznych oraz spójnych z zeznaniami powódki, a nadto znajdujących potwierdzenie w literalnym brzmieniu pełnomocnictwa z dnia 1 kwietnia 2011 r., zgodnie z którym P. D. nie informował powódki o zawarciu umowy przejęcia długu z dnia 27 października 2010 r. oraz przekonywał powódkę,

że pełnomocnictwo wykorzysta w celu ustanowienia hipoteki na zabezpieczenie umowy pożyczki, której udzielił mu w przyszłości pozwani.

2. naruszenie art. 65 § 1 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni złożonego przez powódkę pełnomocnictwa z dnia 1 kwietnia 2011 r. rep. (...), sprzecznej z jego literalnym brzmieniem, jak również poprzez błędną ocenę w/w okoliczności towarzyszących udzieleniu pełnomocnictwa, a to:

a) przyjęcie, że w chwili udzielenia pełnomocnictwa powódka posiadała wiedzę, że zostanie ono wykorzystane przez P. D. w celu realizacji zaciągniętego przez niego względem pozwanych zobowiązania do zabezpieczenia wierzytelności, wynikających z umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r., w sytuacji, gdy żaden z dowodów zgromadzonych w sprawie tej okoliczności nie potwierdza, zaś brak wiedzy powódki w tym zakresie, oprócz zeznań powódki, potwierdzają literalne brzmienie pełnomocnictwa oraz zeznania P. D.,

b) uznanie, że powódka musiała posiadać wiedzę o zobowiązaniu P. D. z tytułu umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. oraz obejmować wolą i zamiarem umocowanie pełnomocnika do ustanowienia hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności wynikającej ze wspomnianej umowy, z uwagi na użycie w pełnomocnictwie sformułowania o pożyczkach, które zostaną lub już zostały udzielone pełnomocnikowi, w sytuacji gdy z zeznań świadka P. D. oraz powódki wynika okoliczność przeciwna, a nadto powódka nie przygotowywała treści pełnomocnictwa, zaś podpisując je działała przede wszystkim w zaufaniu do męża oraz treści składanych przez niego oświadczeń,

c) dokonanie wykładni złożonego przez powódkę oświadczenia o udzieleniu pełnomocnictwa przez pryzmat oceny przez Sąd I instancji okoliczności i zdarzeń późniejszych, niż istniejące w chwili udzielenia pełnomocnictwa P. D., w sytuacji, gdy zgodnie z przepisem art. 65 § 1 k.c. dla dokonania wykładni oświadczeń woli miarodajny jest stan z chwili złożenia oświadczenia,

co skutkowało dokonaniem przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych, tj. przyjęciem, że pełnomocnictwo udzielone przez powódkę P. D. zabezpieczać miało nie tylko pożyczki udzielone *expressis verbis* mężowi powódki, ale także wierzytelność wynikającą z umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r., a w rezultacie uznanie, że złożone przez P. D. w oparciu o wspomniane pełnomocnictwo oświadczenie z dnia 6 kwietnia 2011 r. o ustanowieniu hipotek na nieruchomości powódki nie wyczerpywało dyspozycji art. 104 k.c. dotyczącego działania rzekomego pełnomocnika przy jednostronnej czynności prawnej, względnie dyspozycji art. 103 § 1 k.c., tj. nie zostało dokonane z przekroczeniem jego zakresu, w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia pełnomocnictwa winna prowadzić do wniosków przeciwnych,

3. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 244 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c. w zw. z art. 254 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej i niewszechstronnej oceny potwierdzenia odbioru przez P. D. zawiadomienia o wpisie hipotek na rzecz pozwanych oraz zakwestionowanie autentyczności złożonego na nim przez P. D. podpisu, w sytuacji, gdy dokument ten jako dokument urzędowy korzysta z domniemania prawdziwości oraz zgodności z prawdą, zaś dokonana przez Sąd analiza złożonego na nim podpisu nie dostarcza wystarczających przesłanek do obalenia wspomnianych domniemań, a w konsekwencji dokonanie przez Sąd I instancji błędnych ustaleń, że powódka mogła zapoznać się z faktem ustanowienia na rzecz pozwanych hipotek już z treści tegoż zawiadomienia, podczas gdy prawidłowa ocena przedmiotowego dokumentu nie pozwala na wywiedzenie takiego wniosku,

4. niezastosowanie art. 104 k.c., względnie art. 103 § 1 k.c., mimo iż złożenie przez P. D. oświadczenia z dnia 6 kwietnia 2011 r. o ustanowieniu hipotek na rzecz pozwanych, w oparciu o treść pełnomocnictwa z dnia 1 kwietnia 2011 r. wyczerpywało dyspozycję art. 104 k.c. dotyczącego działania rzekomego pełnomocnika przy jednostronnej czynności prawnej, względnie art. 103 § 1 k.c., tj. zostało dokonane z przekroczeniem zakresu umocowania i nie zostało przez powódkę potwierdzone, co powinno skutkować przyjęciem przez Sąd I instancji nieważności oświadczenia z dnia 6 kwietnia 2011 r. o ustanowieniu hipotek na rzecz pozwanych,

Powódka zarzuciła także naruszenie następujących przepisów w zakresie rozstrzygnięcia Sądu I instancji co do twierdzeń powódki o nieważności umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r.:

1. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. w zw. z art. 253 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że na powódce spoczywał ciężar podważenia prawdziwości dokumentu w postaci uchwały opatrzonej datą 15.10.2010 r. powołującej I. J. na wiceprezesa spółki (...) sp. z o.o., podczas gdy podniesienie przez powódkę zarzutu antydatowania przedmiotowego dokumentu (zakwestionowanie jego prawdziwości) jako dokumentu prywatnego nie pochodzącego od żadnej ze stron procesu skutkowało zgodnie z przepisem art. 253 k.p.c. koniecznością wykazania prawdziwości dokumentu przez pozwanych, jako stronę, która chciała z dokumentu skorzystać, któremu to ciężarowi pozwani nie sprostali, co uzasadniać winno przyjęcie przez Sąd I instancji, że skład zarządu spółki (...) sp. z o.o. w dniu zawarcia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. oraz aneksu do tej umowy z dnia 1 marca 2011 r. wbrew twierdzeniom pozwanych nie był dwuosobowy, lecz jednoosobowy, a w konsekwencji nieważność umowy o przejęcie długu wraz z aneksem, zgodnie z dyspozycją art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h.,

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego oraz pozostałym materiałem dowodowym ocenę dowodów z następujących dokumentów dotyczących spółki (...) sp. z o.o.: wniosku z dnia 14 kwietnia 2011 r. o ujawnienie powołania I. J. w charakterze wiceprezesa zarządu wraz z załącznikami, uchwały z dnia 28 kwietnia 2011 r. o odwołaniu I. J. z funkcji wiceprezesa zarządu, uchwały z dnia 29 kwietnia 2011 r. o powołaniu I. J. w charakterze prokurenta, dokumentów związanych z funkcjonowaniem spółki, podpisanych przez I. J. w okresie pomiędzy 15 października 2010 r. a kwietniem 2011 r., odpisu pełnego z KRS spółki, a to przez:

a) uznanie niezgodnie z logiką oraz doświadczeniem życiowym, że znaczna rozbieżność czasowa pomiędzy datą, którą opatrzona jest uchwała o powołaniu I. J. na wiceprezesa zarządu (15.10.2010 r.) a datą złożenia wniosku do KRS o ujawnienie tego faktu (14.04.2011 r.) nie uzasadnia przyjęcia, że powołanie drugiego członka zarządu nastąpiło dopiero w kwietniu 2011 r. w sytuacji, w której zeznania I. J. nie potwierdziły wyrażania zgody na powołanie go do pełnienia funkcji w zarządzie w październiku 2010 r., zaś w okresie pomiędzy 15.10.2010 r. a kwietniem 2011 r. I. J. działał w imieniu spółki (...) sp. z o.o. w charakterze prokurenta, nie zaś członka zarządu,

b) przyjęcie niezgodnie z logiką oraz doświadczeniem życiowym, jak również z treścią zeznań I. J. złożonych w dniu 8 lipca 2014 r., że złożenie przez I. J. wzoru podpisu w dniu 14 kwietnia 2011 r. potwierdziło jedynie fakt wyrażenia zgody na pełnienie funkcji wiceprezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. już w październiku 2010 r., podczas gdy wniosek taki nie wypływa z treści zeznań świadka, pozostając w sprzeczności z szeregiem dokumentów podpisanych przez I. J. w okresie między październikiem 2010 r. a kwietniem 2011 r. świadczących o działaniu przez I. J. w charakterze prokurenta,

c) nieznajdujące poparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym stwierdzenia Sądu I instancji co do rzekomej opieszałości spółki (...) sp. z o.o. w zgłaszaniu informacji do rejestru przedsiębiorców KRS także po odwołaniu I. J., z powołaniem się przez Sąd na odpis zupełny z KRS spółki w sytuacji, gdy wniosek o ujawnienie faktu odwołania I. J. z dniem 29 kwietnia 2011 r. z funkcji wiceprezesa zarządu wpłynął do sądu rejestrowego już w dniu 15 maja 2011 r., a ujawnienie tej zmiany w KRS ze znacznym opóźnieniem, tj. w sierpniu 2011 r. wynikało z przyczyn leżących po stronie Sądu rejestrowego,

co skutkowało dokonaniem przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych, tj. przyjęciem, że uchwała opatrzona datą 15 października 2010 r. powstała w dacie na niej wskazanej, oraz uznania, że I. J. posiadał wiedzę o jej podjęciu i godził się na powołanie do zarządu spółki (...) sp. z o.o. w sytuacji, gdy prawidłowa ocena w/w dowodów i okoliczności prowadzić winna do wniosku, że skład zarządu spółki (...) sp. z o.o. w chwili zawarcia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. oraz aneksu do umowy z dnia 1 marca 2011 r. był jednoosobowy, co uzasadniać winno przyjęcie przez Sąd I instancji nieważności umowy o przejęcie długu wraz z aneksem, zgodnie z dyspozycją art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h., względnie przyjęcie, że uchwała opatrzona datą 15 października 2010 r. dokonana została w celu obejścia prawa oraz ma charakter pozorny, a w konsekwencji jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. w zw. z art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h. oraz art. 83 k.c.,

3. art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę wiarygodności oraz mocy dowodowej dowodu z zeznań świadka I. J., jak również dokonanie dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz pozostającej w opozycji z wnioskami płynącymi z treści zgromadzonych w sprawie dokumentów, oceny złożonych przez świadka I. J. zeznań, w tym zwłaszcza złożonych w dniu 16 stycznia 2015 r. zeznań uzupełniających oraz sprzeczności zaistniałych w zeznaniach złożonych przez świadka w dniu 8 lipca 2014 r. oraz 16 stycznia 2015 r., a to przez:

a) pominięcie w ocenie wiarygodności zeznań świadka I. J. faktu, że świadek jest krewnym pozwanego R. J., w sytuacji w której okoliczność pokrewieństwa z pozwanym R. J. rzutować mogła na treść składanych przez świadka zeznań, w tym zwłaszcza w ramach uzupełniającego przesłuchania świadka, które odbyło się w obecności pozwanych, co stanowi jednocześnie wyraz stosowania przez Sąd I instancji niejednorodnych kryteriów oceny zeznań świadków, jako że fakt, iż świadek P. D. jest mężem powódki stanowił jedną z okoliczności, która spowodowała przyznanie zeznaniom P. D. waloru ograniczonej wiarygodności,

b) pominięcie w ocenie wiarygodności zeznań uzupełniających I. J., złożonych w dniu 16 stycznia 2015 r. faktu, że zeznając przed Sadem I instancji po raz drugi świadek miał wiedzę o okolicznościach interesujących Sąd, podczas gdy składając zeznania w dniu 8 lipca 2014 r. świadek nie wiedział, jaka kwestia stanowić będzie zainteresowanie Sądu, a co za tym idzie złożone wówczas zeznania należy uznać za spontaniczne i zasługujące na przyznanie wyższej wartości niż zeznania złożone w dniu 16 stycznia 2015 r.,

c) niezgodną z logiką oraz doświadczeniem życiowym, wybiórczą oraz fragmentaryczną ocenę rozbieżności zaistniałych w zeznaniach złożonych przez świadka w dniu 8 lipca 2014 r. oraz 16 stycznia 2015 r. co do czasu sprawowania funkcji w zarządzie spółki (...) sp. z o.o. oraz okresie, w jakim miało to miejsce, poprzez uznanie, że zeznania I. J. w tym zakresie nie pozostają w sprzeczności,

co skutkowało poczynieniem przez Sąd I instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych, tj. uznaniem, że skład zarządu spółki (...) sp. z o.o. w chwili zawarcia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. oraz aneksu do umowy z dnia 1 marca 2011 r. był dwuosobowy, podczas gdy zarząd pozostawał jednoosobowy, co uzasadniać winno przyjęcie przez Sąd I instancji nieważności umowy o przejęcie długu wraz z aneksem, zgodnie z dyspozycją art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h., względnie przyjęcie, że uchwała opatrzona datą 15 października 2010 r. dokonana została w celu obejścia prawa oraz ma charakter pozorny, a w konsekwencji jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. w zw. z art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h. oraz art. 83 k.c.,

4. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, sprzeczną z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie ocenę faktu powołania K. G. w charakterze pełnomocnika w celu reprezentacji spółki (...) sp. z o.o. przy czynności zawarcia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. poprzez wyprowadzenie z tego faktu wniosku o wcześniejszym powołaniu drugiego członka zarządu w sytuacji, gdy z zeznań świadków: P. D. oraz K. G. wynika fakt przeciwny, skoro świadkowi zgodnie zeznali, że powołanie K. G. w charakterze pełnomocnika spowodowane było brakiem możliwości zawarcia umowy o przejęcie długu przez P. D. działającego jednocześnie w imieniu własnym oraz spółki (...) sp. z o.o., jako że zarząd spółki był jednoosobowy,

5. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę wiarygodności oraz mocy dowodowej dowodu z zeznań świadka P. D., skutkującą przyznaniem temu dowodowi ograniczonej wiarygodności, w sytuacji gdy zeznania świadka były spójne i logiczne, a nadto korespondowały z treścią zeznań I. J. złożonych w dniu 8 lipca 2014 r., zeznań K. G. oraz dowodem z przesłuchania powódki, przy jednoczesnym zastosowaniu przez Sąd I instancji niejednorodnych kryteriów oceny zeznań świadka P. D. oraz I. J.,

6. naruszenie art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. w zw. z art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h. oraz art. 83 k.c. poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji gdy powołanie I. J. na wiceprezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. jedynie w celu zawarcia umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. oraz aneksu do tej umowy z dnia 1 marca 2011 r. z pominięciem wymaganej przez przepisy formy aktu notarialnego, a nadto w sytuacji, gdy I. J. nie wykonywał faktycznie żadnych czynności w charakterze członka zarządu, a jego jedyną rolą było umożliwienie zawarcia w/w czynności z pominięciem

formy aktu notarialnego, stanowi obejście celu oraz funkcji w/w przepisów, a nadto świadczy o pozorności uchwały opatrzonej datą 15 października 2010 r., a w konsekwencji wyczerpuje dyspozycję wskazanych przepisów.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa w całości przez:

- uzgodnienie treści działu IV księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków, IV Wydział Ksiąg Wieczystych dla nieruchomości położonej w K., gmina Ż., województwo (...), oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...), z rzeczywistym stanem prawnym poprzez nakazanie wykreślenia hipoteki umownej w wysokości 2.000.000 zł wpisanej na rzecz wierzyciela hipotecznego – T. D., zabezpieczającą pożyczkę, odsetki kapitałowe w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz odsetki za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz koszty dochodzenia należności, ustanowionej na zabezpieczenie wierzytelności ze stosunku prawnego – umowy pożyczki z dnia 27 lipca 2010 r. oraz umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. i aneksu do niej z dnia 1 marca 2011 r.,

- uzgodnienie treści działu IV księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków, IV Wydział Ksiąg Wieczystych dla nieruchomości położonej w K., gmina Ż., województwo (...), oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...), z rzeczywistym stanem prawnym poprzez nakazanie wykreślenia hipoteki umownej w wysokości 2.000.000 zł wpisanej na rzecz wierzyciela hipotecznego – R. J., zabezpieczającą pożyczkę, odsetki kapitałowe w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz odsetki za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz koszty dochodzenia należności, ustanowionej na zabezpieczenie wierzytelności ze stosunku prawnego – umowy pożyczki z dnia 27 lipca 2010 r. oraz umowy o przejęcie długu z dnia 27 października 2010 r. i aneksu do niej z dnia 1 marca 2011 r.,

- zasądzenie od pozwanego T. D. na rzecz powódki kosztów procesu w niniejszej sprawie wraz z kosztami postępowania zabezpieczającego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych – w zakresie roszczenia dochodzonego wobec pozwanego T. D.,

- zasądzenie od pozwanego R. J. na rzecz powódki kosztów procesu w niniejszej sprawie wraz z kosztami postępowania zabezpieczającego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych – w zakresie roszczenia dochodzonego wobec pozwanego R. J..

Ewentualnie powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwani wniesli o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, wszechstronnie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy i na tej podstawie sformułował trafne rozstrzygnięcie, nie naruszając prawa materialnego. Wbrew podniesionym przez powódkę zarzutom, zaskarżony wyrok uznać należy za prawidłowy, wydany został bowiem w oparciu o prawidłowo zgromadzony i oceniony materiał dowodowy, a jego analiza doprowadziła Sąd I instancji do sformułowania trafnych i logicznie spójnych wniosków, które Sąd Odwoławczy w pełni podziela.

Apelująca podzieliła swoje zarzuty na dwie grupy: naruszenie przez Sąd przepisów w zakresie rozstrzygnięcia co do twierdzeń powódki o przekroczeniu przez jej męża zakresu umocowania dokonanego przy oświadczeniu o ustanowieniu hipoteki oraz co do twierdzeń o nieważności umowy o przejęcie długu. W pierwszej kolejności za niezasadny uznać należało zarzut dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Apelująca podniosła ten zarzut zarzucając dowolną, niezgodną z zasadami logicznego rozumowania, niewszechstronną i sprzeczną z pozostałym materiałem

dowodowym ocenę dowodów towarzyszących okolicznościom udzielenia przez I. D. pełnomocnictwa mężowi P. D., zaś co do nieważności umowy o przejęcie długu – błędne wnioski Sądu w kontekście oceny dowodów z dokumentów dot. spółki (...) sp. z o.o. oraz dowodu z zeznań I. J..

Ogólnie należy stwierdzić, że zarzut obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99).

Tymczasem po szczegółowej analizie zarzutów przytoczonych przez I. D. w apelacji Sąd Odwoławczy doszedł do wniosku, że stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. W apelacji konieczne jest wskazanie konkretnych przyczyn, z powodu których ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji nie spełnia przepisanych prawem wymagań.

J. wskazała skarżąca w apelacji, Sąd bezzasadnie odmówił wiarygodności zeznaniom powódki, zgodnie z którymi udzielając umocowania P. D. do ustanowienia hipotek działała z zamiarem zabezpieczenia wyłącznie pożyczek udzielonych pełnomocnikowi, a nie spółce. Powódka podnosiła także, że mąż nie informował jej o zawarciu umowy o przejęciu długu, a wiarygodność zeznań świadka P. D. niesłusznie została umniejszona z powodu łączącego go z powódką związku małżeńskiego. Apelująca podnosiła także, że wbrew pokrewieństwu łączącemu świadka I. J. z pozwanym R. J. Sąd uznał jego zeznania za w pełni wiarygodne.

Sąd Okręgowy analizując ponownie zeznania stron i świadków ocenił ich moc i wiarygodność tak jak Sąd Rejonowy i nie dopatrywał się błędnej oceny tych zeznań.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena ta musi być zgodna z zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz uwzględniać całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00).

W omawianej sprawie Sąd Rejonowy uznał, że zeznania I. D. pokrywały się co prawda z zeznaniami świadka P. D., jednak jak słusznie wskazał Sąd w swoich rozważaniach, świadek ten bez wątplenia miał osobisty interes w wykazaniu, iż umowa o przejęcie długu dotknięta była nieważnością. Tym samym treść jego zeznań musiała być poddana szczególnie wnikliwej analizie i kontroli i słusznie została oceniona w świetle pozostałych okoliczności sprawy.

Kolejnym zarzutem apelującej odnośnie ustaleń Sądu I instancji co do nieważności oświadczenia o ustanowieniu hipoteki było dokonanie błędnej wykładni treści złożonego przez apelującą pełnomocnictwa z dnia 1 kwietnia 2011 r. Stosownie do art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Tymczasem okoliczności towarzyszące złożeniu przez apelującą oświadczenia woli – udzielenia pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego z dnia 1 kwietnia 2011 r. wskazują jednoznacznie na to, że była ona w pełni świadoma celów, jakim miało służyć wspomniane pełnomocnictwo. Apelująca wskazywała także na niezasadne przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że zaistniała sprzeczność pomiędzy jej zeznaniami w zakresie, w którym podała, że nie miała wiedzy o sytuacji finansowej spółki męża, pomimo iż przyznawała, że ufała mężowi i przez 20 lat gromadzili majątek. Doświadczenie życiowe i zasady logicznego myślenia nakazują jednak przyznać rację przyjętym przez Sąd I instancji założeniom. Nie sposób przyjąć, żeby w długoletnim małżeństwie żona w ogóle nie zdawała sobie sprawy z finansów męża i należącej do niego spółki, a w każdym razie

jest to mało prawdopodobne. Tę okoliczność powódka też powinna udowodnić, gdyż jest zbyt istotna, by poprzestać wyłącznie na jej twierdzeniach.

Podkreślenia wymaga, że literalne brzmienie pełnomocnictwa udzielonego P. D. wskazuje na to, że powódka umocowała go do ustanawiania hipotek do dowolnej kwoty na nieruchomości gruntowej nr (...) na rzecz T. D. i R. J. dla zabezpieczenia spłaty wierzytelności wynikających z umów pożyczek, które zostaną lub już zostały udzielone pełnomocnikowi, tj. P. D.. W oświadczeniu wskazała zatem, iż udziela pełnomocnictwa do ustanowienia hipoteki na swojej nieruchomości na rzecz pozwanych wymienionych z imienia i nazwiska i zaznaczyła też, iż dotyczy to m.in. pożyczek już udzielonych. Oświadczyła tak w sytuacji, gdy w dacie pełnomocnictwa jedynymi pożyczkami udzielonymi przez pozwanych były pożyczki dla spółki, w której mąż powódki był jednoosobowo prezesem zarządu. Ponadto przed datą pełnomocnictwa doszło już do podpisania umowy przejęcia długu i aneksu do niej, iż zabezpieczeniem będą hipoteki na nieruchomości. Jest to więc logiczny ciąg czynności: umowa pożyczki dla spółki męża powódki, umowa przejęcia przez niego długu, aneks o sposobie zabezpieczenia, pełnomocnictwo i wniosek o wpis hipoteki.

Kolejny zarzut apelującej, w którym twierdzi, że skoro adresatem przesyłek sądowych o wpisie hipoteki był P. D., nie mogła ona zapoznać się z ich treścią, uznać należy za całkowicie bezzasadny. Odbiorcą przesyłki może być przecież dorosły domownik, a jak wynika z zebranego w toku sprawy materiału dowodowego I. D. zamieszkuje z P. D.. Ubocznie jedynie wskazać należy, że nie miała racji apelująca podnosząc, że Sąd I instancji powinien był z urzędu powołać biegłego sądowego do badania podpisów na potwierdzeniach odbioru. W procesie obowiązują ściśle reguły dowodowe i Sąd w zasadzie dopuszcza dowody wnioskowane przez strony. Ponadto w rozpatrywanej sprawie kwestia podpisu na zawiadomieniu o wpisie hipoteki w księdze wieczystej nie jest istotna dla rozstrzygnięcia bowiem nawet gdyby zawiadomienie to odebrał i podpisał mąż powódki lub inny domownik i tak oczywiste jest, iż powódka miała stały dostęp do treści księgi wieczystej swojej nieruchomości i w każdej chwili przy dołożeniu należytej staranności mogła dowiedzieć się o dokonanych wpisach.

Reasumując za całkowicie chybione Sąd uznał zarzuty apelującej co do naruszenia art. 104 k.c. i 103 § 1 k.c. Sąd Rejonowy w prawidłowy sposób dokonał analizy pełnomocnictwa udzielonego P. D. przez apelującą, w rezultacie przyjmując, że pełnomocnictwo to zmierzało bezpośrednio do wykonania zobowiązania wynikającego z umowy o przejęciu długu. Sąd I instancji dokonując wykładni treści oświadczenia woli I. D. uwzględnił całokształt okoliczności, w jakich zostało ono udzielone. W swoich zeznaniach apelująca wskazywała co prawda na to, że zabezpieczenie hipoteką miało w jej ocenie dotyczyć wyłącznie zobowiązań osobistych jej męża, jednak Sąd I instancji zasadnie odmówił przyznania tym zeznaniom waloru wiarygodności. Słusznie za całkowicie niewiarygodne uznał Sąd I instancji twierdzenia, że apelująca nie wykazywała żadnego zainteresowania tym, jakie pożyczki zabezpieczała hipoteka.

Przechodząc do drugiej grupy zarzutów apelującej, tj. zarzutów odnoszących się do rozstrzygnięcia Sądu I instancji co do twierdzeń I. D. o nieważności umowy o przejęcie długu należy wskazać, że zarzuty naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w ocenie Sądu odwoławczego są chybione z przyczyn wskazanych już w rozważaniach zamieszczonych powyżej. Również w tym przypadku I. D. ograniczyła swoje zarzuty do polemiki z ustaleniami Sądu I instancji. Zeznania I. J. zostały przez Sąd I instancji słusznie ocenione jako spójne i wiarygodne, a także w pełni logiczne. Niepamięć świadka co do pewnych dat lub zdarzeń jest zaś całkowicie zrozumiała, biorąc pod uwagę upływ czasu. Ponadto świadek zdaniem Sądu Okręgowego podczas przesłuchania kierował się też własnym interesem i chęcią uniknięcia osobistej odpowiedzialności za długi spółki w razie bezskuteczności ewentualnej egzekucji skierowanej przeciwko spółce. Dlatego też starał się zbagatelizować okres, gdy był jej prezesem na mocy uchwały spółki. Decydujące zresztą są tu przepisy, które datę wpisu w rejestrze spółki dotyczącego powołania członków zarządu traktują jako wpis wyłącznie deklaratoryjny. Zatem nie jest istotna data wpisu dla ważności objęcia funkcji członka zarządu lecz data podjętej uchwały w tym przedmiocie.

Oceniając zebrany materiał dowodowy można wyciągnąć odmienny wniosek niż powódka - iż powołanie wiceprezesa zarządu w osobie I. J. oraz ustanowienie pełnomocnika spółki miało właśnie na celu zachowanie wymogów ważności umowy przejęcia długu.

Z tej przyczyny Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe dołączone do apelacji na okoliczność daty wpisu i wykreślenia I. J. jako członka zarządu spółki. Ponadto dowody te mogły zostać przedstawione w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Za wyjątkowo nietrafny należy przyjąć zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. w zw. z art. 253 k.p.c. oraz wywód apelującej, w którym wskazuje ona, że to na pozwanych spoczywał ciężar dowodu – wykazania prawdziwości uchwały spółki opatrzonej datą 15 października 2010 r. Ciężar dowodu faktu spoczywa na tym, który wywodzi z tego faktu skutki prawne. Powódka zamierzała wykazać nieważność umowy przejęcia długu, a zatem powódka winna tę nieważność udowodnić. Zebrany materiał dowodowy nie wystarcza na uznanie, iż tego dokonała.

Finalnie apelująca zarzuciła naruszenie art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. w zw. z art. 210 § 2 k.s.h. w zw. z art. 173 § 1 k.s.h. oraz art. 83 k.c. podnosząc, że umowa o przejęcie długu była nieważna z powodu niezachowania wymaganej formy, a nadto, że uchwała z dnia 15 października 2010 r. została podjęta w celu obejścia prawa i dla pozorów, a jako taka jest dotknięta nieważnością. Apelująca nie udowodniła jednak, że I. J. został wybrany w poczet członków zarządu dla pozorów, a bez wątplenia to na niej spoczywał ciężar dowodu w tej kwestii zgodnie z art. 6 k.c.

Podsumowując powyższe rozważania, w ocenie Sądu Okręgowego apelująca nie wykazała naruszeń, których dopuścić się miał Sąd Rejonowy. Stwierdziwszy to Sąd Odwoławczy nie miał obowiązku ponownego, szczegółowego przytaczania argumentów na rzecz logicznego i zgodnego z zasadami doświadczenia życiowego rozumowania, które było udziałem Sądu Rejonowego, a które Sąd Odwoławczy akceptuje. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż brak jest wadliwości przy czynieniu ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji mogących skutkować nieprawidłową subsumcją prawną, zaś polemika z wyrażonym w uzasadnieniu stanowiskiem tego Sądu oraz przedstawione zarzuty apelacji, w ocenie Sądu Okręgowego nie dają podstaw do uwzględnienia zawartych w nich wniosków.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację.

O kosztach w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy orzekł w pkt II na podstawie art. 98 kodeksu postępowania cywilnego i § 8 pkt 8 w związku z § 6 pkt 7 oraz §13 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. , mając na uwadze, iż pełnomocnik pozwanych występował po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Elżbieta Sobolewska-Hajbert SSO Dorota Stawicka-Moryc SSR del. Katarzyna Adamska